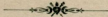

مكة أبو الضياء

١٦ رجب سنة

ذی القعدة ١٣١٣

جزء ٥٥ : عدد

برناردن - دو - سن پیئر

بوندن سکسان یدی سنه اول آمریکا دولت متحده سی طرفدن اون سکرنجی عصرده ادبیات و سیاسیانده حاز کمال اولان فرانسه مشاهیرینک بر نصف هیکانی واشینگتون موزه سنده جمع ایتمک اوزره بر دائرة مخصوصه تهیه ایدلمش و بو خدمتی ایفا ایچون بر حیات بولنان ذواتک طوغریدن طوغری به تصاویری یایمق و حیانه اولیانلرینکده رسملرندن استساح ایتمک وظیفه سیله پارسه (یئال) نامنده بر رسام گوندلمش ایدی .

۱۸۰۹ سنه سنه مصادف اولان بوتاریخده ایسه (پول و ویرژینی) حکایه سنک (۱) مؤلفی اولان و عالم فضل و عرفان پایدار اولدجه بو حیات فانیه ایچنیده بر حیات نانییه مظهریتنی - آثار مهمه سارمسی میاننده - فقط بو کتایبق ایله تأمین ایدن (برناردن - دو - سن پیئر) هنوز بر حیات بولندیقندن تصویرینی ، پایان رسامک طلبی اوزرینه بالذات ترجمه حالی یازمش ایدی . چونکه آمریکا حکومتجه حیانه کی ذواتک ترجمه حاللرینی بالذات یازمه لری ملتس ایدی . ایشته آتیده کی ترجمه حال او ترجمه حالدر .

انسان کندی سرگذشتنی یازه بیلور ایسه ده کندی ترجمه حالی اوقدر قولای یازه مز . سرگذشت انسانک ایام حیانه باشندن کچن بعض حالات و وقایعک حکایه سندن عبارتدر . وقعه متحمل و صاحب سرگذشت ، وسعت و ظرافت قریحی حاز ایسه آنی استدیگی قدر توسیع و تزین ایدر . فقط ترجمه حال او یله دکلدر . بر رسامک کندی تصویرینی یایمسی کبی انسانک رسم نفس ایتمسی در . آنده هر فصل ایسه او یله گورنمک و جانب ناموسدندر .

(۱) بو حکایه مطبعة ابوالضیا معرفتیه تمثیل و نشر ایدلمشدر .

بن ۱۷۳۷ ده نور ماندیانك اهاور - دو - غراس اشهرنده طوغدم . ابوينم
بگا، اوروپاده تربيه ابتدائيه ويا حسن تربيه دينلان شئي تعليم وتفهم ايتدرديلر .
اون ايكي ياشمه واصل اولنجه، آندن او قدر نفرت ايلدم كه، درحال، تجارت گمبلرندن
برينه قوماندا ايدن عمو جه لر مدن بريسك حمايه سندن بالاستفاده آمر يقايه بر سياحت
ويردم . اورادن، عمو جه مدن، دگزدن و مملكتك فنانلندن اولمك درجه لر ينه گلد .
يگم بو آطه دن، خوا .

جه مدن و مك تبسندن
اولد يندن دها زياده
مأبوس و غير ممنون
عودت ايلدم .

عودتمده تكرر

مطالعه باشلادم :

و متعاقباً « ژيروس »

ده، جزويتلر نيز دند،

« رۇسن » ده آنلرك

اتمانه صرف ماحصل

اقدام ايلدم كه ادبيات

حقنده بوراده المش

اولديغم بر ميل وجداني

وجاوداني بي مؤخرآ

« قان » دارالفنوننده

اكمل ايتدم .

برناردن - دو - سن پيتر

ولادت ۱۷۳۷، وفات ۲۱ كانون ثاني ۱۸۱۴

مع هذا بنم ايجونده استقباله مخصوص بر ثروت تأمين ايده جك بر مسلكه
لزوم كوردلى . يارنده ، « طرق ومعاير » مكتنه گوندرلدم ؛ اوراده فن ترسيم
اشكال و رياضياته عائد بر خيلى معلوماته دسترس اوله بيلدم . بعده اردولر

ایله اردوگاهلره مأمور بر هیئت مهندسینه داخل و ایرتسی سنه عثمانلیلر طرفندن بر آبلوقه ایله تهدید ایدلمش اولان « مالطه » یه واصل اولدم . لکن بن مهندسین عادیه ایله ، اولدقچه خاطری صاییلور بر منازعهده بولندم ؛ زیرا بنی کندی هیئتلیری افزاندن عد ایتیمورلردی . واقعا بو خصوص بنم ایچون موجب شرف و شان اولدی ؛ لکن مسلکمی ده ضایع ایتدیردی . او حالده بالضروره کیدوب و طخاک خارچنده تحریر خدمته قرار ویردم . المده نه وار نه یوق هپسینی صاتم ؛ و او زمان اسپانیا ایله محارب اولان پورتوغاله کچمک نیتله هولاندایه متوجهاً گمی یه بیدم . پورتوغال قطعاتی قوماندایه مأمور اولان جنرال (بیکورغ) اوچ گون اول حرکت ایتش ایدی .

شماله یکنی بر محاربه علوریز اشتعال اولیوردی . روسیه ایمپراطوری اوچنچی پیهر (هولشتاین) ی ضبط ایتک استیوردی ؛ هجومه (لوبک) دن بدأ ایتمکه مجبور ایدی . بو شهر ، وطنداشلرمدن شوالیه (دوشاصوت) طرفندن قوماندا ایدلمش ایدی . آکا کندی ، مهندس صفتیله تقدیم ایتدم ؛ کندوسنه التحاق ایتامی امر ایدی . ایکی آی قدر آنکله برابر بولندم . هرگون . — — — — —

— — — — — ایکنجی قاترینه صنایع -
نفیسه یی ملکنده اعاده تأسیس ایتک طرفرداری اولدیغندن ، شوالیه نك قائم پدري موسیو (تورللی) یه (پترسبورغ) آقاده یسنك مدیرلگنی تکلیف ایاش ایدی ؛ آکا رفاقت ایتمکه قرار ویردم .

ایلولک برنجی گونی (قرونیشتاد) کیمک اوزره گمی یه بیدک ، آیک نهایتنه طوغری اورایه واصل اولدق . ده اوگون پترسبورغه عزیمت ایلدک : اوراده ایمپراطوریمچهنك (موسقووه) ده اولدیغنی خبر آلدقکه ، بوخصوص توصیه نامه لرماک هپسینی کانون ثانی یه قدر فائده سز براقدی . عموم طوبیجی مفتشی طرفندن پک پارلاق بر صورتده قبول اولندم . مهندس ملازمملگی ایله استحکام صفتنه داخل اولدم .

اگر آلتی آی دوام ایدن بر شتا، و باخصوص روسلره مخصوص اولان طبایع خشونت اتمانک تأثیری، احوال صحیه می اخلاص ایتماش اولسه ایدی، غالباً بتون ایام حیاتیه می بو مملکتده کچوره جکدم . معافیت طلب ایتم . بر بحق سنه خدمتدن صکره استدعای معروضم شایان قبول گورلدی . اورادن، پولونیا طریقله فرانسه به عودت ایتم . محاربات داخلیه ایله اوزمان دوچار انقسام اولان بو مملکت، بگا اوراده، عودت ایتمش اولدیغم وطنه بعض مساعی و افعال جمیله ده بولنمقلغی آرزو ایستردی .

فرانسه نك حایه سنده بولنن طرفه آتدم ؛ لکن پرنس (رادزیوی به) التحاق ایتمک کیدرکن هنوز خدمتدن چیقمش اولدیغم روس طرفینك نفوذیه حبس ایستیرلدم . محبوسه بیله او طرفك حرمت و اعتبارینه نائلتله ایجه بختیار اولدم . طقوز گون ایچنده صالیورلدم . فرانسه به عودته و یا خود (وارشوه) ده اقامته مأذون ایدم . اوراده بر سنه قدر ضیافتلر ایچنده یشادم . بعده (درسده) ه طوغری توجیه عزیمت ایلدم . بو شهر ، لطیف بر مملکتده کأن ایدی ، لکن بروسیا قرالی طرفندن طوپه طوتلقله خانه لرینك نصفندن زیاده سی خراب و هر طرف بنا خا کستريله همرنك تراب ایدی .

اردونك بر قسمی تکرار تشکیل ایدلمشدی ؛ (درسده) ده بنم ایچون استحصال ایدیله جك ، هیچ بر خدمت یوق ایدی . جنکاور پروسیالیلری ذوق و سفاخته میال ساقسونلرله مقایسه ایتمک مراقبه برلینه گیتدم .

برلین و باخصوص (پوتسدام) ی گوردیگم زمان ، کندمی لطیف و هیبت نما قیشه لر ایچنده ظن ایتم . سواقا برده عسکردن ، بنجره لرده توزلقدن بشقه برشی گورمدم دیسم یالان سوللامش اولورم .

قرال بگا مأموریت ویردی ؛ لکن بن قبول ایتمدم . مهندسلك صنعتنده بولمق اوزره بگا تخصیص ایتمک ایستدیکی معاش ، اقوات یومیه مه بیله کفایت ایتموردی .

بو سياحتدن اقل ويانهي گورمش ايدم ؛ لکن ، اهاليسنک وبأخصوص
اصلتنک کبر وغروري ، آن موصلتم دهه اورادن انفصالمه سبب اولمشدر .
بعده تکرار پارسه عودتله اوراده بالتصادف (فرانسه) آطهسنه گيتک فرصتي
الده ايتدم .

ماداغاسقارده بر فرانسه مستمراتي تأسيسی آرزو اولنيوردی . بن ، (دوقه)
استحکامنه مهندس تعيين اولغش ايدم . قوماندانلرک عدم اتلافی سبيله فرانسه
آطهسنده آليقولندم . ماداغاسقاره تعيين اولان قوماندان ، اصلا طانيديني بر
مملکتک اعتدالسرلگندن طولايي بتون عسکري ضايع ايتمش اولمقله برقاج آی
نهایتده گيروه چاغرلدي .

بن کندی وظیفه وخدمتله توغل ايدهرک ايکی سنه قدر (فرانسه) آطهسنده
قالدم . مسعود اولق ايچون اوراده بگا دهه بر جوق شيلر لازمدی . اوراده
هرکس براغتاشش عمومی به تابع ایدی : والی ، اهالی وعسکرلرک فسق وفجوري ؛
بنی کندی هيئتلرندن عد ايليان مهندسین عاديهنک اعتسافات وتضيقاتی ؛ يوزده
يوز غائب ايدن قائمه ايله تادیه اولان بنم ، او ، جزئی يوزباشيلق معاشم ؛ وسويليه
مدیگم دهه بر جوق شيلر ، بیچاره زنجيرلرک شایان تأسف حالری ، والحاصل هر نوع
فناقلردن مرکب اولان بوتماشای دائمی ، بنی درین برخوليايه آندی .

فرانسهيه عودتمه مساعده طلب ايتدم ؛ مراجعتم قبول اولندی .
بنی بو آطهيه گتورغش اولان برسفيرک نفوذ واعتبارينه ايجه اعتماد ايدیوردم ؛
بگا بر جوق وعدلرده بولغش ایدی . آگدا ، تصرقاتم ، وبعض احبانک علوجنابی
سايهسنده تدارک ايدمیلش اولديغم بر طاقم هدایای نفیسه گتوردم ؛ آنلری
قبول ايتدی ؛ وبگا گلديگم يره عودت ايچون ارائه اسباب سهولندن بشقه
بر لطفده بولغدی .

بو زماندن اعتبارآ ، آرتق هيچ کسهيه امنيت واعتماد ايتماکه قرار ويردم .
قدرت فاطرهک بتون کسانته حکم ايتماکه بولنديغنه کسب اطمشان ايلش ايدم .
انتظامسزلقلری خلافتده اولهرق انسانلر ييننده دخي اوقدرت غالبهک مرعی الاحکام

اولدیغنده شبهه و تردد ایتمدم . صو آرامق ایچون ، بالذات کندی طوپراغم اوزرنده قازمغه قرار ویره رک ، بشقه سنک اراضی سندن صرف نظر ایتمدم .

بناء علیه ، هر نه قدر اقله بر تجربه غیر متمرده بولمیش ایسه مده بو دفعه ینه قله صارلدم . شمال سیاحتلرندن عودتمده هولاندا ، پروسیا ، پولونیا و روسیه گبی کرمش اولدیقم یئرلر حقنده بیوک بر خطرله یازمش و آنی خارجیه ناظرینه تقدیم ایلمش ایدم . لکن هیچ بر تأثیری کورلمدی . مع مافیه بن بو اثر مده پولونیسانک اوج مجاور دولت طرفندن بر مقاسمهیه اوغرایه جغنی قبل الوقوع کشف و ترصد ایتمش ایدم . بو دفعه کندم ایچون آرتق عامه افرادی محرم اسرار و معتقد اتحاد ایلدم . فرانسه آطه سنه وقوع بولان سیاحتی قله آلم . و آنی ، اسمی قومیه رق طبع ونشر ایستیردم . بو اثر ، بعض غزیه محررلرینک تقریض و ستایشلرینه مظهر اولدی ؛ لکن بر طرفندنه (وهرسای) ده بنم ایچون بر خیلی دشمنلر پیدا ایلدی : مستعمراتک انتظام سزقلرینی نشر و اشاعه و بیچاره زنجیرلک فلاکت احوالندن بحث و شکایت ایلدیگمدن طولانی کوجندیلر ؛ بنی غیر قابل عفو بر تجاوزده بولدیلر . بن ینه جسارتی الدن بر اقدم . نظر عبرت و دقتی ده اوزاقلره سوق و تعمیق ایلدم ؛ بر قاچ سنه لک بر عززلندن صکره ، « مطالعات کاسات » عنوانی اثرمک اوج اولکی جلدینی کندی اسم و مخلصارمله برابر موقع اشاره قویدم .

بو اثر ، بیوک بر موفقیتیه نائل اولدی : اورایه ده ها ایکی جلد علاوه ایده رک متعاقباً بش دفعه طبع ایستیردم . بو اثر سایه سنده رفاه حاله نائل اولدم . و اگر مقلدلر و ساخته کارلر اولمسه ایدی او ، بنم ایچون یک بیوک بر یسار تأمین ایتمش اوله جقدی . مع هذا ده ایلک طبعلرندن اعتباراً بگا حکومتک بر چوق مخصصاتی جلبه مدار اولدی . اون آلتنجی لوتی بنی هیچ کیمسه نک دلالتی منضم اولمقسزین بالذات نباتات باغچه سیله تاریخ طبیعی نمونه خانه سنه مدیر نصب ایلدی . اولندم ؛ رفیقہ حیاتم بگا بر چوق اولاد یتشدیردی . آرتق بختیار اولمغه باشلادم ؛ حیفاکه اقله کشف ایلدیگم بر قرغشه لغتک ظهوری ، بنی مأموریتدن ، مخصصاتمدن و حتی بتون اداره و نصر قاتمندن محروم بر اقدی .

ایشته بنده بو وجهله ، بو سیر دریای عالمده ، اکثر انسانلر کبی حیانتک بتون فورطنه‌لری ، بیك درلو عقبه‌لری آراسندن گلوب کچدم . بو ائشاده بزم نامدار ایمپراطورمز بوناپارتک کوکب اجلالی ، هربار صدماتیله لرزان وبی قرار اولدیغم بو فورطنه‌لری محو وازاله ایلدی . ثروتمک بر قسمتی بر چوق تخصیصات ایله تأسیس واعاده ایتدی . وبوندن بشقه بنی بر نشان ایله تلطیف و تسریر بیوردی . برادری اسپانیا قرالی ژوزف دخی آلتی بیك فرانلق تخصیصات علاوه ایله هر درلو لوازم و احتیاجاتی اتمام ایلدی .

خالق لایزالک عنایت و کرمی ثمره سی اوله رق مسعود و بختیار ایکی سویملی اولادم وار . بری ، ایمپراطورک امریله (نقوش) ده تربیه گورمش اولان اون درت یاشنده قزم (ویرژینی) ، دیگریده کندی جوارمده تحصیل ایله اشتغال ایدن اون بر یاشنده اوغولوم (پول) در . والدله‌لرینی پک ارکن غائب ایتدم : لکن ایکنجی تاهلهده آنلرک طفولیتلرینی تربیه و اکمال ایدن وینه اوجبت و سودا ایله اختیار لغده بگا تقیدات کامله ده بولان صورتی ، سیرتی قدر گوزل بر قادیله ازدواج ایتدم .

یمش ایکی یاشندهیم ؛ احوال صحیم هر درلو معلولیتدن بری و مصوندر . موزملره ، فلسفیه دائر حاصل ایتدیگم ذوق وجدانی ، بنم ایچون دائما تلذذات و سعادات بشریه‌نک ال بیوکلر ننددر . ایکی سنه اول سقراطک وفاقی اوزرینه بر درام ترتیب و نشر ایتدم ؛ بو درامه ، سائر بعض رساله‌لر دخی ذیل و علاوه اولمش ایدی .

شمدیکی حالده بر چوق سنه لردنبرو باشلامش اولدیغم بیوک بر اثرک اکمالیله اوعراضیورم . قدرت فاطره بو خصوصده بنم ایچون لازم گلان باجمله اسباب و وسائلی احضار ایلدی . پارسدن یدی فرسخ اوزاقده (لویژ) ساحل‌لری اوزرنده خوش و لطیف بر زاویه‌م واردر . گوزل موسملرده هر آیتک نصفنی عالمه مک بر قسمیله اوراده و کال آسودگی بال ایله امرار ایدیورم .

بو صورتله بر چوق زمانلر فورطنه‌یه طوتلش اولان سفینه عمرم ، موافق ، روزکارلر سایه‌سنده ، صلح و آسایش ایله مرسای ممانه طوغری ایلرولیور . —

ای عقلی آمریقاییلر ! اگر بن ، علی الاکثر آرزو ایتدیکم کبی ، سزک
واسع و جسیم اورمانلرکڑک برکوشهستی زرعه واوراده مسعودانه ومقبیلانه
امرار عمره مقتدر اولمش اولسه یدم ، شبهه سز ، شمدی سزک ایچون مجهول
قالوردم . لکن اگر ، دنیایی گزمکله ، موزه کزده ابقای نائم ایچون دیکمش
اولدیغکڑ هیکله استحقاق حاصل ایده بیلدیسیم ، عالمده چکمش اولدیغم او ادبار
وفلاکتلری تقدیس ایده چکم !

مترجمی

عثمان سامی

برناردهن - دو - سن پیئر

